

УДК 368

Бубенчиков М. В.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні

Мельник Т. А.

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кривий Ріг, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ

Становлення та розвиток структури ринку страхування України, відбувалося під впливом різноманітних політичних, економічних і соціальних факторів.

Процес євроінтеграції ринку страхування України розпочався 14 червня 1994 року підписанням Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і країнами-членами Європейського Союзу [1]. Ця подія мала безпосередній вплив на розвиток ринку. Також важливою подією у продовженні вектору євроінтеграції ринку страхування України стало підписання економічної частини Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і країнами-членами Європейського Союзу [2] 27 червня 2014 року. Наведенні угоди впливали на формування і розвиток державного регулювання і нагляду за діяльністю на ринку страхування. На сучасну структуру ринку страхування України вплинуло прийняття в 2021 році нового Закону України «Про страхування», який вступив в силу 1 січня 2024 року [3].

Внутрішня структура ринку страхування України представлена у вигляді взаємозв'язків між його учасниками (рис. 1.) або у вигляді його секторів (рис. 2).

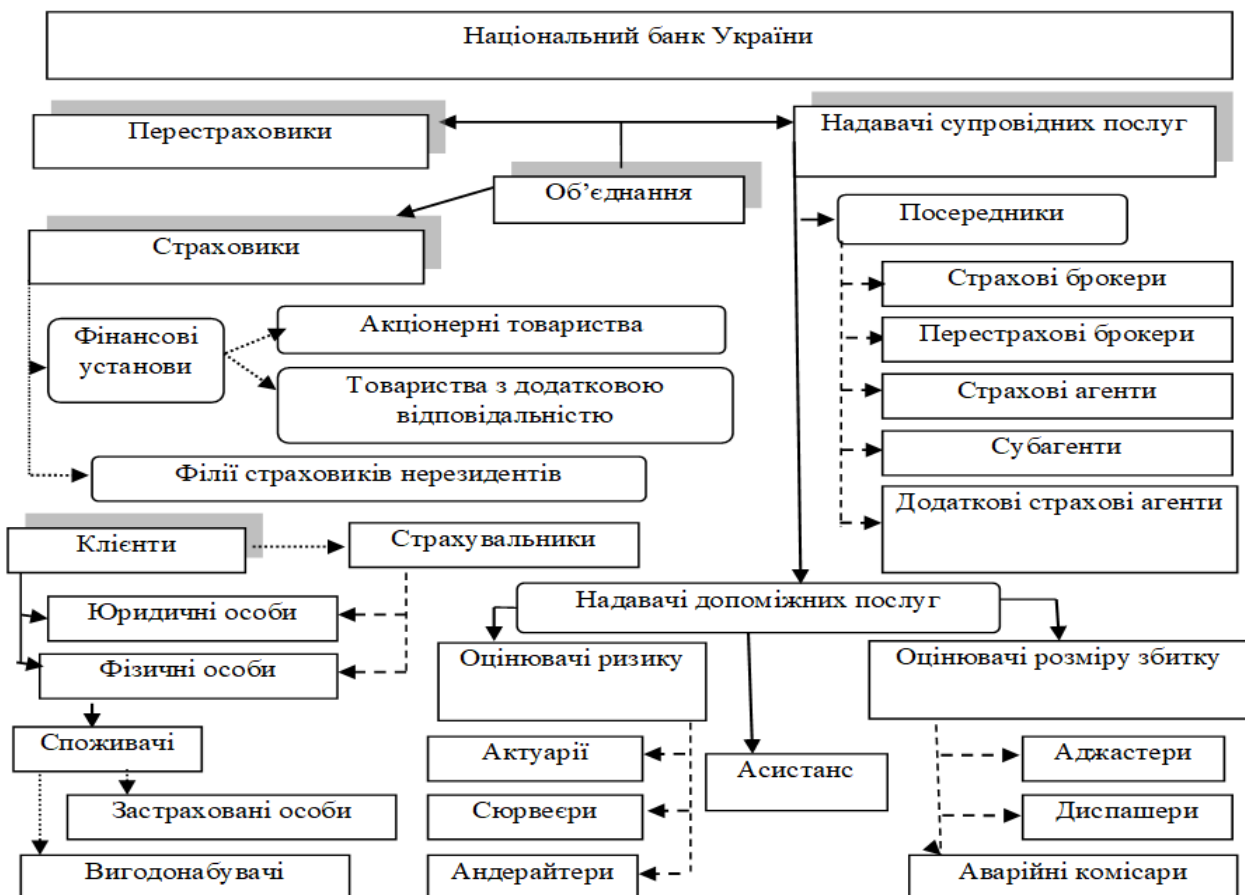

Рисунок 1 - Схема учасників ринку страхування України

Таким чином, запропонована схема внутрішньої структури ринку страхування України (рис. 1) враховує всіх учасників ринку страхування, які наведені в новому Законі України «Про страхування». В той час, як запропонована схема внутрішньої структури ринку страхування України (рис. 2) враховує всі класи страхування, які наведені в новому Законі України «Про страхування».

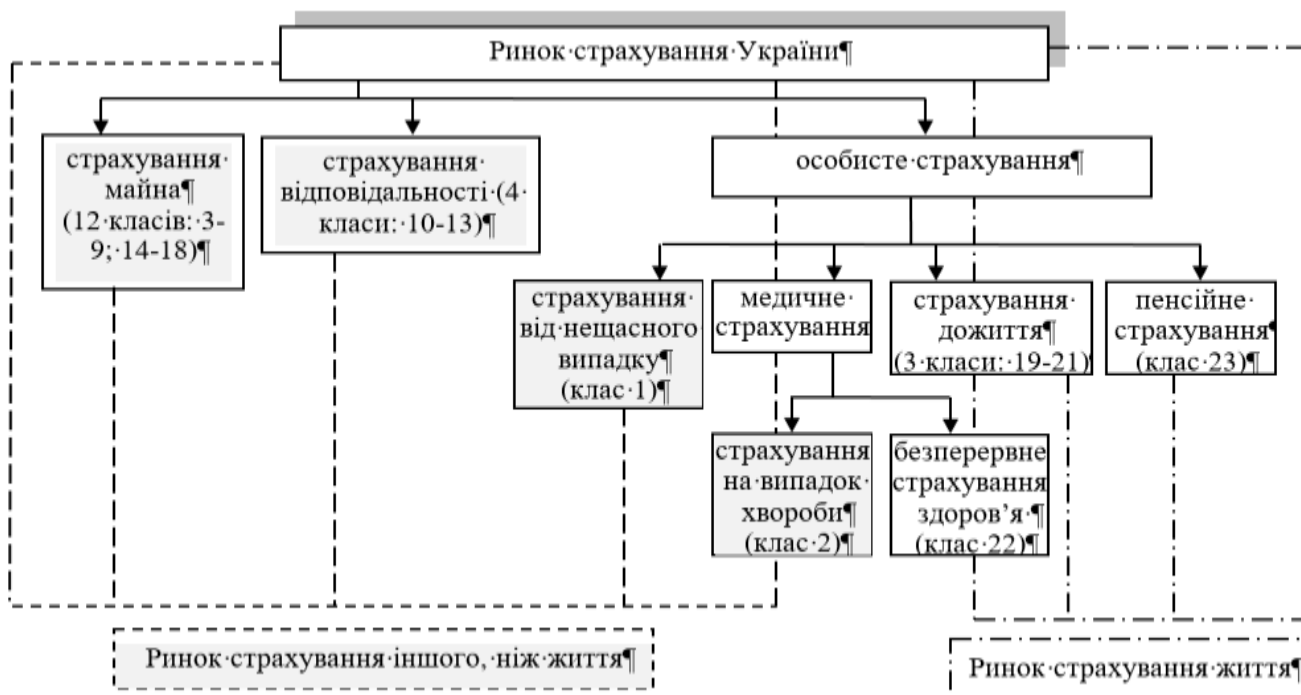

Рисунок 2 - Схема сегментів ринку страхування України.

Сучасна інституційна структура ринку страхування України, наведена на рис. 3., складається з двох організаційно-правових форм: акціонерного товариства й товариства з додатковою відповідальністю (ТДВ). При цьому найбільшу частку має публічне акціонерне товариство, найменшу – публічне акціонерне товариство.

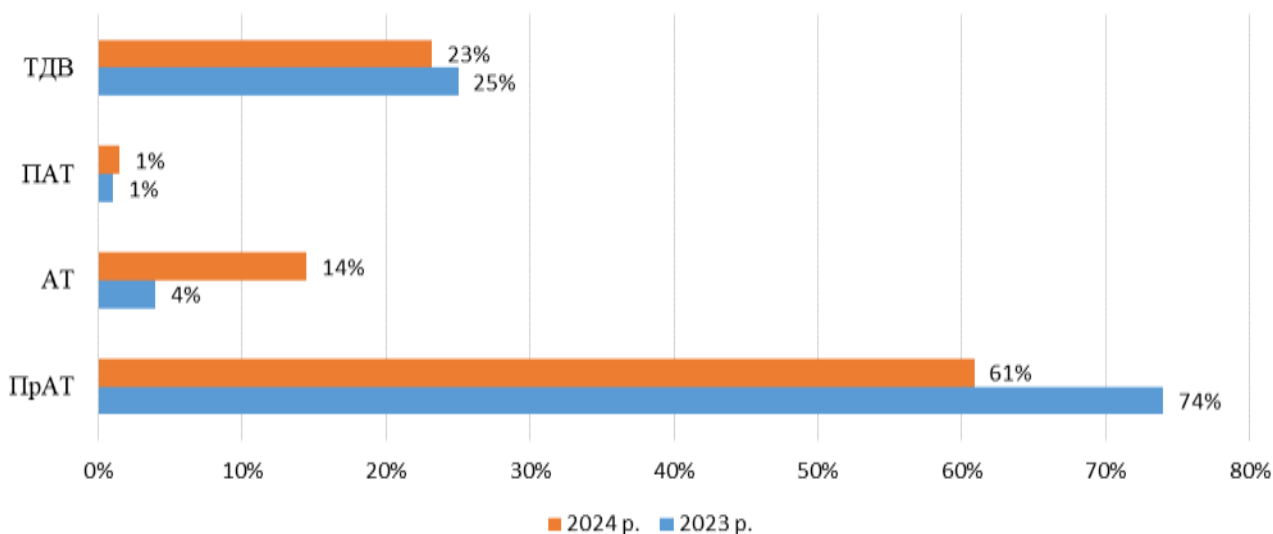

Рисунок 3 - Інституційна структура ринку страхування України

Формування інституційної структури ринку страхування України в 2023-2024 роках відбувалося відповідно до вимог ст. 8 нового Закону України «Про страхування» [1].

Сучасна територіальна структура ринку страхування України наведена на рис. 4 і показує нерівномірний розподіл кількості страховиків між регіонами країни [4]. Найбільша концентрація страховиків в Київській області.

На територіальну структуру останні 10 років впливає війна й тимчасова окупація українських територій.

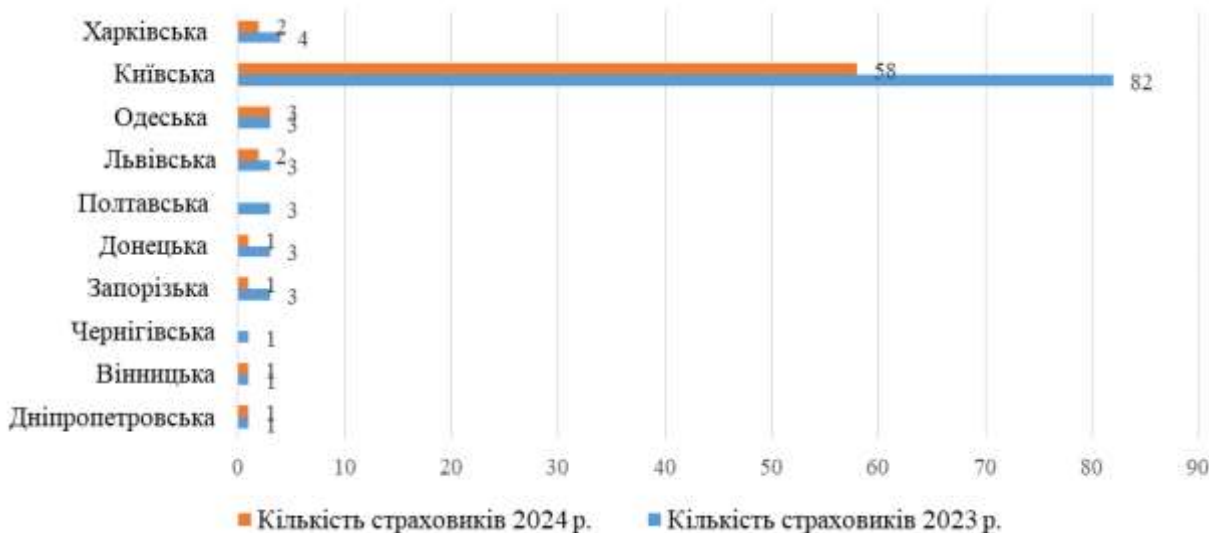

Рисунок 4 - Територіальна структура ринку страхування України

Дослідження різних структур ринку страхування України сприяє розумінню того, що це відкрита система, яка змінюється в залежності від вимог чинного законодавства або від економічно-політичної ситуації в країні.

Історично так склалося, що в Україні особливості структури ринку страхування формуються під впливом змін у законодавстві, яке регулює діяльність на ринку страхування.

Таким чином, на структуру ринку страхування України впродовж всього періоду впливав процес побудови українського законодавства, яке регулює діяльності на ринку страхування. Тому що, вітчизняний ринок страхування завжди функціонував під наглядом регулятора (раніше уповноваженого органу: 1993-1999 роки – Укрстрахнагляд, 1999 -2002 роки – мінфін., 2003 -2011 роки – Держфінпослуг, 2011-2020 роки – Нацкомфінпослуг, 2020-2024 роки - НБУ) з обов’язковим дотриманням правових норм.

Література:

1. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. набула чинності 01.03.1998 р. Втрата чинності від 01.09.2017р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text (дата звернення: 20.11.2024).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. 2014 р. Редакція від 25.10.2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 20.11.2024).
3. Про страхування : Закон України від 18.11.2021р. № 1909-IX. Редакція від 06.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> (дата звернення: 20.11.2024).
4. Комплексна інформаційна система Національного банку України: веб-сайт. URL: <https://kis.bank.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2024).